

KORPORATIV NIZOLARNI HAL QILISHNING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI: NAZARIYA VA AMALIYOT

Xabibullaev Davlatjon Yul'chibaevich

*Toshkent davlat yuridik universitetining professori,
yuridik fanlar nomzodi*

Ibratova Feruza Boboqulovna

*Toshkent davlat yuridik universitetining professori v.b.,
yuridik fanlar doktori*

Abdusamatov Nurullo Qobiljon o'g'li

Toshkent davlat yuridik universitetining magistranti

Annotatsiya: *Maqolada korporativ nizo tushunchalari o'rganilgan, shuningdek, bu borada xorijiy olimlarning nazariyalari tadqiq etilgan. Korporativ huquqiy munosabatlarni tartibga solishda qonunchilikda mavjud bo'shliqlar va korporativ nizolarni sudlar tomonidan hal etishning o'ziga xos jihatlari yoritib berilgan. Xulosa sifatida korporativ nizolarni hal qilish murakkab va ko'p qirrali jarayon bo'lib, bir qator ko'nikmalar va strategiyalarni talab qiladi degan fikrga kelingan.*

Kalit so'zlar: *korporativ nizo, markazlashgan boshqaruv, korporatsiya, korporativ huquqiy munosabatlar, cheklangan javobgarlik.*

ОСОБЕННОСТИ РАЗРЕШЕНИЯ КОРПОРАТИВНЫХ СПОРОВ: ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА

Хабибуллаев Давлатжон Юлчибаевич

*Профессор Ташкентского государственного юридического
университета, кандидат юридических наук*

Ибратова Феруза Бобокуловна

*И.о. профессора Ташкентского государственного юридического университета,
доктор юридических наук*

Абдусаматов Нурулло Кабилжан угли

*Магистрант Ташкентского государственного
юридического университета*

Аннотация: *В статье рассматриваются концепции корпоративного конфликта, а также теории зарубежных ученых на этот счет. Выделены пробелы в законодательстве в регулировании корпоративных правоотношений и особенности разрешения корпоративных споров судами. В заключение делается вывод о том, что разрешение корпоративных споров представляет собой сложный и многогранный процесс, требующий ряда навыков и стратегий.*

Ключевые слова: *корпоративный спор, централизованное управление, корпорация, корпоративные правоотношения, ограниченная ответственность.*

FEATURES OF RESOLVING CORPORATE DISPUTES: THEORY AND PRACTICE**Khabibullaev Davlatjon Yulchibaevich***Professor of the Tashkent State Law university,
candidate of legal sciences***Ibratova Feruza Bobokulovna***Professor of Tashkent State Law University,
Doctor of Law***Abdusamatov Nurullo Kabilzhan coals***Master student of the Tashkent State Law University*

Annotation: *The article discusses the concept of corporate conflict, as well as the theory of foreign scientists in this regard. The gaps in the legislation in the regulation of corporate legal relations and the peculiarities of resolving corporate disputes by the courts are highlighted. In conclusion, it is concluded that the resolution of corporate disputes is a complex and multifaceted process that requires a number of skills and strategies.*

Key words: *corporate dispute, centralized management, corporation, corporate relations, limited liability.*

Korporativ nizolar biznes yuritishning muqarrar qismidir. Shartnoma, intellektual mulk yoki bandlik masalalari bo'yicha kelishmovchilik bo'ladimi, korporativ nizolar kompaniyalar o'rtasida yoki biznesning o'zida paydo bo'lishi mumkin¹²¹. Bunday nizolar kompaniyaning obro'siga, moliyaviy ahvoriga va umumiy muvaffaqiyatiga sezilarli ta'sir ko'rsatishi mumkin¹²². Shu sababli korxonalarda korporativ nizolarni hal qilishning samarali mexanizmlari mavjud bo'lishi juda muhimdir. Ushbu maqolada biz korporativ nizolarni hal qilishning o'ziga xos xususiyatlarini, jumladan, mavjud nizolarni hal qilish mexanizmlarining har xil turlarini, muayyan nizo uchun mos mexanizmni qanday tanlashni va nizolarni hal qilish jarayonining yaxshi ishlab chiqilgan afzalliklarini o'rganamiz. Shuningdek, biz nizolarni hal qilishda korxonalar duch kelishi mumkin bo'lgan ba'zi qiyinchiliklarni muhokama qilinadi va ushbu muammolarni samarali boshqarish bo'yicha ba'zi amaliy maslahatlar beriladi¹²³. Korporativ nizolarni hal qilishning nozik tomonlarini

¹²¹ Sadoqatkhan Y. Corporate Disputes Related to the Discussion of the Transactions Conducted by the Participants (Founders, Members) of the Legal Entity as Not Genuine //Web of Synergy: International Interdisciplinary Research Journal. – 2023. – T. 2. – №. 4. – C. 814-819.

¹²² Babakulovna I. F., Normuratovna E. Z. Legal Issues of the Concept of “Corporate Disputes” Under Procedural Legislation: Theory and Practice //American Journal of Social and Humanitarian Research. – 2022. – T. 3. – №. 6. – C. 341-346.

¹²³ Babakulovna I. F. THE ROLE AND IMPORTANCE OF THE PRINCIPLE OF VOLUNTARINESS IN THE PROCESS OF MEDIATION IN THE SETTLEMENT OF DISPUTES IN UZBEKISTAN //Interdisciplinary Conference of Young Scholars in Social Sciences. – 2021. – C. 308-315.

o'rganilib, kompaniyalar nizolarni hal qilishga va ularning biznesiga salbiy ta'sirini kamaytirishga yordam berishi mumkin¹²⁴.

Korporativ nizolarni hal qilish - puxta rejalashtirish, ko'rib chiqish va boshqarishni talab qiladigan murakkab jarayon. Bu nafaqat nizoni hal qilishni, balki tomonlar o'rtasidagi munosabatlarni saqlab qolishni ham o'z ichiga oladi. Shunday qilib, kompaniyalar nizolarni adolatli va samarali tarzda hal qilish uchun aniq siyosat va tartiblarga ega bo'lishlari juda muhimdir. Nizolarni hal qilishda kompaniyalar duch keladigan asosiy muammolardan biri bu – har bir aniq nizo uchun to'g'ri mexanizmni tanlashdir. Bu mediatsiya, arbitraj yoki sud muhokamasi kabi nizolarni hal qilishning turli mexanizmlarining afzalliklari va kamchiliklarini tushunishni talab qiladi¹²⁵.

Kompaniyalar duch keladigan yana bir qiyinchilik – nizo paytida paydo bo'lishi mumkin bo'lgan his-tuyg'ular va keskinliklarni boshqarishdir. Baxslar hissiy jihatdan kuchayishi va yengish qiyin bo'lgan mustahkam pozitsiyalarga olib kelishi mumkin. Nizolarni samarali hal qilish malakali muloqot va muzokaralar olib borish ko'nikmalarini, shuningdek, murosaga kelish va umumiy til topishga tayyorgarlikni talab qiladi. Ushbu qiyinchiliklarga qaramay, korporativ nizolarni samarali hal etish kompaniyalar uchun bir qator imtiyozlarni berishi mumkin. Bu qimmat va ko'p vaqt talab qiladigan huquqiy kurashlar xavfini minimallashtirishga, sheriklar va mijozlar bilan munosabatlarni saqlashga va kompaniyaning umumiy obro'sini oshirishga yordam beradi. Kompaniyalar nizolarni hal qilishning samarali mexanizmlariga sarmoya kiritib, tez o'zgaruvchan biznes muhitida nizolarni boshqarishga va o'z manfaatlarini himoya qilishga yaxshiroq tayyorlanishi mumkin¹²⁶.

Korporativ nizolarni hal qilish kompaniyalar nizolarni boshqarish va hal qilish uchun foydalanishi mumkin bo'lgan bir qator mexanizmlarni o'z ichiga oladi. Ushbu mexanizmlarni **norasmiy va rasmiy mexanizmlarga** bo'lish mumkin¹²⁷.

Norasmiy nizolarni hal qilish mexanizmlari muzokaralar va mediativ kelishuvlarni o'z ichiga oladi. **Muzokaralar tomonlar** o'rtasida o'zaro maqbul yechimga erishish uchun muhokama qilishni o'z ichiga oladi. **Mediatsiya tomonlar** o'rtasida munozarani osonlashtirish va kelishuvga erishishga yordam berish uchun neytral uchinchi shaxsdan foydalanishni o'z ichiga oladi. Ushbu mexanizmlar nizolarni tez va tinch yo'l bilan hal qilishda samarali bo'lishi mumkin va tomonlar o'rtasidagi munosabatlarni saqlab qolishga yordam beradi¹²⁸.

¹²⁴ Feruza I. et al. LEGAL ISSUES OF JUDICIAL SYSTEMS OF FOREIGN COUNTRIES JAPAN, FINLAND AND GERMANY (comparison with the judicial system of the Republic of Uzbekistan) //INNOVATION IN THE MODERN EDUCATION SYSTEM. – 2022. – T. 2. – №. 24. – С. 313-319.

¹²⁵ Babakulovna I. F. et al. COMPARATIVE ANALYSIS OF SOME MEASURES OF PROCEDURAL COERCION IN THE FIELD OF CIVIL PROCEDURAL LAW //INNOVATION IN THE MODERN EDUCATION SYSTEM. – 2022. – T. 3. – №. 25. – С. 173-184.

¹²⁶ Ибратова Ф. Б. ПРАВОВЫЕ ПОСЛЕДСТВИЯ БАНКРОТСТВА ИНДИВИДУАЛЬНОГО ПРЕДПРИНИМАТЕЛЯ ИЛИ ФИЗИЧЕСКОГО ЛИЦА, УТРАТИВШЕГО СТАТУС ИНДИВИДУАЛЬНОГО ПРЕДПРИНИМАТЕЛЯ //Polish Journal of Science. – 2021. – №. 38-2. – С. 20-24.

¹²⁷ Ибратова Ф. Б., Чориев М., Собиржонов О. ПРАВОВЫЕ ВОПРОСЫ УЧАСТИЯ В ЭКОНОМИЧЕСКОМ ПРОЦЕССЕ ПРОКУРОРА, ГОСУДАРСТВЕННЫХ ОРГАНОВ И ИНЫХ ЛИЦ //International journal of professional science. – 2022. – №. 5. – С. 14-22.

¹²⁸ Ибратова Ф. и др. ПРАВОВЫЕ ВОПРОСЫ ЭЛЕКТРОННОГО ДОКАЗАТЕЛЬСТВА В ЭКОНОМИЧЕСКОМ ПРОЦЕССЕ //International journal of professional science. – 2022. – №. 4. – С. 18-24.

Korporativ nizolarni hal qilish bo'yicha **muzokaralar chet** el davlatlarida, xususan, AQSH, Buyuk Britaniya, Germaniya, keng foydalaniladi. Ushbu mexanizmi haqida ko'plab chet el olimlari korporativ nizolarni hal qilish bo'yicha muzokaralar bo'yicha ko'p yozgan, eng yaxshi amaliyotlar, muammolar va tendentsiyalar haqida tushunchalar bergan. "Muzokaralar insonning asosiy faoliyatidir. Bu biz hayotimizning har kuni bilan shug'ullanadigan jarayondir. Bu biz nizolarni qanday hal qilishimiz, qarorlar qabul qilishimiz va xohlagan narsamizga erishishimizdir. Bu bizning ishimizning hayotning barcha jabhalarida, shu jumladan, biznes, huquq va siyosatda muvaffaqiyat kalitidir. " – deydi mashhur amerikalik huquqshunos Kerri Menkel-Medou. Shuningdek, "Muzokaralar o'z yo'lini topish emas, balki barcha ishtirokchilarga mos keladigan yo'lni topishdir. Bu ijodiy, moslashuvchan va ochiq fikrli bo'lishdir. Bu munosabatlar va ishonchni o'rnatishdir". – deb ta'rif bergan muzokaralar va nizolarni hal qilish sohasidagi taniqli olim va amaliyotchi Robert Mnookin. Bulardan bilishimiz mumkinki, korporativ nizolarni hal qilish bo'yicha muzokaralar - bu nizo tomonlari sud jarayoni yoki boshqa tortishuv jarayonlariga murojaat qilmasdan, nizolarni hal qilishga urinish jarayonidir.

Korporativ nizolarni hal qilish bo'yicha muzokaralar odatda tomonlar va ularning vakillari, masalan, advokatlar yoki mediatorlar o'rtasida bir qator uchrashuvlar yoki muhokamalarni o'z ichiga oladi. Tomonlar o'zaro maqbul kelishuvga erishish maqsadida ma'lumot almashishlari, takliflar kiritishlari va boshqa aloqa shakllarini amalga oshirishlari mumkin. Muzokaralar jarayoni turli usullarni o'z ichiga olishi mumkin, masalan, manfaatlarga asoslangan savdolashish, pozitsion savdolashish va muammolarni birgalikda hal qilish¹²⁹.

Korporativ nizolarni hal qilish bo'yicha muzokaralar an'anaviy sud jarayoniga nisbatan bir qator afzalliklarga ega bo'lishi mumkin. Ular sudga murojaat qilishdan ko'ra kamroq vaqt va mablag' sarflashi mumkin. Shuningdek, muzokaralar natijasida sud qarorining bir tomonlama yondashuvi emas, balki tomonlarning o'ziga xos ehtiyojlariga moslashtirilgan holda yanada ijobiy yechimlar paydo bo'lishi mumkin¹³⁰.

Biroq, korporativ nizolarni hal qilish bo'yicha muzokaralar ham o'z qiyinchiliklariga ega. Kuchlar nomutanosibligi yoki hissiy muammolar mavjud bo'lganda, tomonlar umumiy til topishda murakkabliklarga duch keladi. Shuningdek, muzokaralar bir tomon ikkinchisini mantiqsiz deb hisoblashi yoki yomon niyat bilan harakat qilishi natijasida to'xtashi mumkin¹³¹. Umuman olganda, korporativ nizolarni hal qilish bo'yicha muzokaralar an'anaviy sud jarayoniga qaraganda nizolarni samaraliroq hal qilish uchun qimmatli vosita bo'ladi. Biroq tomonlar jarayonga ochiq fikr, murosaga tayyorlik va o'zaro maqbul yechim topishga intilish bilan yondashishlari muhim¹³².

¹²⁹ Ибратова Ф. и др. ПРАВОВЫЕ ВОПРОСЫ ЭЛЕКТРОННОГО ДОКАЗАТЕЛЬСТВА В ЭКОНОМИЧЕСКОМ ПРОЦЕССЕ //International journal of professional science. – 2022. – №. 4. – С. 18-24.

¹³⁰ Babakulovna I. F. LEGAL ISSUES OF INDIVIDUAL DEBT RESTRUCTURING UNDER THE LEGISLATION OF THE REPUBLIC OF UZBEKISTAN //THE THEORY OF RECENT SCIENTIFIC RESEARCH IN THE FIELD OF PEDAGOGY. – 2023. – Т. 1. – №. 7. – С. 43-54.

¹³¹ Feruza I. et al. The concept and significance of corporate disputes: national and foreign experience //International journal of professional science. – 2022. – №. 5. – С. 5-13.

¹³² Boboqulovna I. F. et al. MEDIATSIYA–SUD JARAYONIDA DAVLAT BOJINI QAYTARIB OLISH VOSITASIMI YOKI NIZOLARNI MUQOBIL HAL ETISH USULI? //SCIENTIFIC ASPECTS AND TRENDS IN THE FIELD OF SCIENTIFIC RESEARCH. – 2022. – Т. 1. – №. 4. – С. 86-92.

Albatta, bu yerda korporativ nizolarni hal qilish bo'yicha muzokaralar olib borishning ba'zi o'ziga xos xususiyatlari, shu jumladan ijobiy va salbiy tomonlari mavjud:

Ijobiy xususiyatlar:

1. Samarali hal qilish: muzokaralar uzoq sud jarayonidan o'tishdan ko'ra, nizolarni tezroq hal qilish imkonini beradi.

2. Maxfiylik: muzokaralar odatda shaxsiy jarayon bo'lib, har ikki tomon o'z kelishmovchiliklarini jamoatchilik nazoratisiz hal qilish imkonini beradi.

3. Tejamkorlik: muzokaralar odatda sud jarayoniga qaraganda arzonroq, chunki u advokatlarni yollash yoki sud xarajatlarini talab qilmaydi.

4. Munosabatlarni saqlaydi: muzokaralar ko'pincha manfaatdor tomonlar o'rtasidagi ishbilarmonlik munosabatlarini saqlaydigan do'stona yechimga olib keladi¹³³.

Salbiy xususiyatlar:

1. Kuch nomutanosibligi: agar bir tomon boshqasidan sezilarli darajada ko'proq kuchga ega bo'lsa, (masalan, yirik korporatsiya va kichik biznes) muzokaralar olib borishni ehtimoli kam.

2. Cheklangan huquqiy himoya vositalari: muzokaralar har doim ham qonuniy kuchga ega bo'lgan kelishuvga olib kelishi mumkin, agar boshqa tomon kelishuvni bajarmasa, bir tomon qonuniy himoya vositalarisiz qolishi mumkin.

3. Hissiy omillar: muzokaraga g'azab yoki norozilik kabi his-tuyg'ular ta'sir qilishi mumkin, bu ikkala tomonning qarorga kelishini qiyinlashtiradi.

4. Mutaxassislikning yetishmasligi: muzokaralar ishtirokchilar ega bo'lmagan maxsus bilim yoki tajribani talab qilishi mumkin, bu esa samarasiz qarorga olib keladi¹³⁴.

O'zbekistonda nizolarni tartibga solishning muqobil usullarini rivojlantirish uchun huquqiy shart-sharoitlar yaratish hamda O'zbekiston Respublikasining sud tizimiga kelib tushadigan ish hajmini qisqartirish maqsadida O'zbekiston Respublikasining 03.07.2018 yildagi O'RQ-482-sonli "Mediatsiya to'g'risida"gi Qonuni qabul qilingan. Ushbu qonunga ko'ra, kelib chiqqan nizoni taraflarning o'zaro maqbul qarorga erishish maqsadidagi ixtiyoriy roziligi asosida uchinchi shaxs ko'magida hal qilish usuli mediatsiya hisoblanadi. Ushbu qonun orqali mediatsiya fuqarolik huquqiy munosabatlardan, shu jumladan tadbirkorlik faoliyatini amalga oshirish munosabati bilan kelib chiqadigan nizolarga, yakka mehnat nizolariga, oilaviy huquqiy munosabatlardan kelib chiqadigan nizolarga mediatsiyani qo'llash bilan bog'liq munosabatlarga nisbatan qo'llanishi mumkinligi ko'rsatilgan¹³⁵. Ta'kidlash lozimki, ushbu Qonunning amal qilishi mediatsiyada ishtirok etmayotgan uchinchi shaxslarning huquqlari va qonuniy manfaatlariga, jamoat manfaatlariga daxl qiladigan yoki daxl qilishi mumkin bo'lgan nizolarga nisbatan tatbiq etilmaydi. Qonunchilikka yangi kiritilayotgan mediatsiya instituti bugun AQSh, Hindiston,

¹³³ Boboqulovna I. F. et al. KORPORATIV HUQUQIY MUNOSABAT VA U BILAN BOG'LIQ NIZOLARNI HAL ETISHDA MEDIATSIYA INSTITUTINING AHAMIYATI //INTERDISCIPLINE INNOVATION AND SCIENTIFIC RESEARCH CONFERENCE. – 2023. – T. 1. – №. 9. – C. 96-104.

¹³⁴ Boboqulovna I. F., Shokir o'g'li M. D. NIZONI HAL QILISHNING MUQOBIL USULI SIFATIDA MEDIATSIYA VA HAKAMLIK SUDINING ROLI VA AHAMIYATI //INNOVATION IN THE MODERN EDUCATION SYSTEM. – 2022. – T. 3. – №. 25. – C. 196-207.

¹³⁵ Boboqulovna I. F., Orif o'g'li R. B. MEDIATSIYA-OILAVIY NIZOLARNI HAL ETISHNING MUQOBIL USULI SIFATIDA //SCIENTIFIC ASPECTS AND TRENDS IN THE FIELD OF SCIENTIFIC RESEARCH. – 2022. – T. 1. – №. 4. – C. 80-85.

Germaniya, Buyuk Britaniya, Avstriya, Xitoy, Yaponiya, Koreya, Gonkong, kabi jahonning ko'pchilik mamlakatlarida tashkil etilgan va muvaffaqiyatli faoliyat olib bormoqda. Ushbu qonun asosida professional mediator tayyorlash institutlari tashkil etildi hamda hozirgi kunda O'zbekistonda professional mediatorlar soni 1126¹³⁶tani tashkil etadi. Ushbu qonunda belgilangan eng muhim xususiyatlaridan biri bu nizo mediativ kelishuv bilan mediatsiya tartibida hal qilingan taqdirda, to'langan davlat boji qaytarilishidir. Ushbu norma orqali mamlakatimizdan korporativ nizolarni mediatsiya orqali hal qilish kundan kunga rivojlanib bormoqda¹³⁷.

Nizolarni hal qilishning **rasmiy mexanizmlari arbitraj va sud jarayonini** o'z ichiga oladi. **Arbitraj nizo bo'yicha** majburiy qaror qabul qilish uchun neytral uchinchi shaxsdan foydalanishni o'z ichiga oladi. **Hakamlik sudyasining qarori** odatda yakuniy hisoblanadi va shikoyat qilinishi mumkin emas. Sud jarayoni sudya yoki sudyalardan tomonidan qaror qabul qilingan holda sudga ishni taqdim etishni o'z ichiga oladi. Sud jarayoni uzoq va qimmat jarayon bo'lishi mumkin, ammo nizoni aniq va majburiy hal qilishni ta'minlaydi.

Nizolarni hal qilishning tegishli mexanizmini tanlash nizoning tabiati, tomonlar o'rtasidagi munosabatlar va kerakli natijani o'z ichiga olgan bir qator omillarga bog'liq. Misol uchun, agar tomonlar uzoq muddatli biznes munosabatlarini saqlab qolishni xohlasalar, **mediatsiya hakamlik** yoki **sud muhokamasidan** ko'ra yaxshiroq variant bo'lishi mumkin. Agar nizo murakkab huquqiy masalalar yoki katta miqdordagi pul bilan bog'liq bo'lsa, **arbitraj yoki sud jarayoni** zarur bo'lishi mumkin¹³⁸.

Albatta, korporativ nizolarni arbitraj orqali hal qilishning o'ziga xos xususiyatlari:

1. Xususiy va maxfiy: odatda ochiq sud zallarida olib boriladigan sud muhokamasidan farqli o'laroq, arbitraj yopiq eshiklar ortida o'tkaziladigan shaxsiy jarayondir. Bu, ayniqsa, maxfiy ma'lumotlar yoki xususiy tijorat sirlarini o'z ichiga olishi mumkin bo'lgan korporativ nizolar uchun foydali bo'ladi.

2. Moslashuvchanlik: arbitraj tomonlarga jarayonni o'zlarining maxsus ehtiyojlari va talablariga moslashtirish imkonini beradi. Bunga tegishli soha yoki mavzu bo'yicha tajribaga ega arbitrni tanlash, ish yuritish vaqtini belgilash, hakamlik muhokamasi joyi va formatini aniqlash kiradi.

3. Yakuniylik: arbitraj qarorlari odatda yakuniy va majburiydir, ya'ni tomonlar arbitraj sudyasining qaroriga rioya qilishlari kerak.

4. Cheklangan apellyatsiya tekshiruvi: Arbitraj qarorlari odatda faqat cheklangan apellyatsiya tartibida ko'rib chiqiladi. arbitraj sudi tomonidan qo'pol xato yoki noto'g'ri xatti-harakat kuzatilmasa, ushbu sud qarorini bekor qilib bo'lmaydi. Bu tomonlar uchun ko'proq aniqlik va yakuniylikni ta'minlaydi.

Umuman olganda, korporativ nizolarni arbitraj orqali hal qilish an'anaviy sud ishlariga nisbatan bir qator afzalliklarni taklif qilishi mumkin, jumladan, ko'proq moslashuvchanlik, tajriba va samaradorlik. Shu bilan birga, arbitraj sudi nizoni hal qilishning eng to'g'ri

¹³⁶ <https://mediator.uz/jangiliklar/279-professional-mediatorlar-reestri.html>

¹³⁷ Boboqulovna I. F., Mamarjon o'g'li R. M. NIZOLARNI MUQOBIL HAL ETISHDA MEDIATSIYANING O'RNI VA MEDIATSIYA JARAYONINING MOHIYATI //INNOVATION IN THE MODERN EDUCATION SYSTEM. – 2022. – T. 3. – №. 25. – C. 185-195.

¹³⁸ Feruza I., Madina A., Asal R. LEGAL ISSUES OF JUDICIAL PROTECTION IN THE ECONOMIC COURT IN UZBEKISTAN //International journal of professional science. – 2022. – №. 4. – C. 5-10.

vositasi ekanligiga qaror qilishdan oldin, nizoning o'ziga xos holatlarini, tomonlarning ehtiyojlari va maqsadlarini diqqat bilan ko'rib chiqish muhim¹³⁹.

Korporativ nizolarni sud orqali hal qilishning o'ziga xos xususiyati huquqiy presedentni o'rnatish imkoniyatidir. Sud qarorlari majburiydir va boshqa nizolar uchun tegishli bo'lishi mumkin bo'lgan huquqiy masalalar bo'yicha yo'l-yo'riq va aniqlikni ta'minlab, kelajakdagi ishlar uchun presedent bo'lishi mumkin. Bu, ayniqsa, murakkab huquqiy masalalar yoki qonunning yangi masalalari bilan bog'liq korporativ nizolarda muhim. Sud qarorlari odatda yakuniy va majburiy bo'lib, shikoyat qilish yoki qayta ko'rib chiqish imkoniyatlari cheklangan¹⁴⁰.

Shuni ta'kidlash kerakki, korporativ nizolar kompaniyaning obro'si va brendiga sezilarli ta'sir ko'rsatishi mumkin. Bugungi raqamli asrda nizo haqidagi xabarlar ijtimoiy tarmoqlar va boshqa onlayn kanallar orqali tez tarqalib, kompaniya obro'siga putur yetkazishi va iste'molchilarning ishonchini yo'qotishi mumkin. Nizolarni samarali hal etish nizolarning kompaniya obro'si va brendiga salbiy ta'sirini minimallashtirishga yordam beradi va manfaatdor tomonlarga kompaniya axloqiy va mas'uliyatli biznes amaliyotlariga sodiqligini ko'rsatishi mumkin¹⁴¹.

Bundan tashqari, korporativ nizolarni samarali hal etish, birinchi navbatda, nizolarning paydo bo'lishining oldini olishga yordam beradi¹⁴². Nizolarni hal qilish bo'yicha aniq siyosat va tartiblarni o'rnatish orqali kompaniyalar shaffoflik va javobgarlik madaniyatini yaratishi va manfaatdor tomonlarni to'liq nizoga aylanmasdan oldin tashvish va shikoyatlarni ko'tarishga undashi mumkin. Bu nizolar avj olishining oldini olishga yordam beradi va barcha ishtirokchilar uchun yanada uyg'un va samarali ish muhitini yaratishi mumkin.

Xulosa qilib aytganda, korporativ nizolarni hal qilish murakkab va ko'p qirrali jarayon bo'lib, bir qator ko'nikmalar va strategiyalarni talab qiladi. Nizolarni hal qilishning turli mexanizmlarining mohiyatini tushunish, nizolarni samarali boshqarish, aniq siyosat va tartiblarni o'rnatish, samarali muloqot qilish, professional yuridik yordam olish va o'z obro'si va brendini himoya qilish orqali kompaniyalar nizolarni boshqarishga va o'z manfaatlarini himoya qilishga tayyor bo'lishi mumkin.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. Sadoqatkhan Y. Corporate Disputes Related to the Discussion of the Transactions Conducted by the Participants (Founders, Members) of the Legal Entity as Not Genuine

¹³⁹ Babakulovna I. F. et al. The Concept and Types of Corporate Disputes: Theory and Practice //American Journal of Social and Humanitarian Research. – 2022. – T. 3. – №. 11. – C. 327-332.

¹⁴⁰ Boboqulovna I. F., Malika T. YURIDIK SHAXSNI TUGATISH BILAN BOG 'LIQ MASALALARNING O 'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI //INTERDISCIPLINE INNOVATION AND SCIENTIFIC RESEARCH CONFERENCE. – 2023. – T. 1. – №. 9. – C. 105-109.

¹⁴¹ Ibratova F. B. et al. Effective and Reasonable Implementation and Application of the Principle of Ability to Be Heard Under Foreign and National Legislation of the Republic of Uzbekistan //Middle European Scientific Bulletin. – 2021. – T. 18. – C. 485-501.

¹⁴² Ibratova F. B. et al. Effective and Reasonable Implementation and Application of the Principle of Ability to Be Heard Under Foreign and National Legislation of the Republic of Uzbekistan //Middle European Scientific Bulletin. – 2021. – T. 18. – C. 485-501.

//Web of Synergy: International Interdisciplinary Research Journal. – 2023. – Т. 2. – №. 4. – С. 814-819.

2. Babakulovna I. F., Normuratovna E. Z. Legal Issues of the Concept of “Corporate Disputes” Under Procedural Legislation: Theory and Practice //American Journal of Social and Humanitarian Research. – 2022. – Т. 3. – №. 6. – С. 341-346.

3. Babakulovna I. F. THE ROLE AND IMPORTANCE OF THE PRINCIPLE OF VOLUNTARINESS IN THE PROCESS OF MEDIATION IN THE SETTLEMENT OF DISPUTES IN UZBEKISTAN //Interdisciplinary Conference of Young Scholars in Social Sciences. – 2021. – С. 308-315.

4. Feruza I. et al. LEGAL ISSUES OF JUDICIAL SYSTEMS OF FOREIGN COUNTRIES JAPAN, FINLAND AND GERMANY (comparison with the judicial system of the Republic of Uzbekistan) //INNOVATION IN THE MODERN EDUCATION SYSTEM. – 2022. – Т. 2. – №. 24. – С. 313-319.

5. Babakulovna I. F. et al. COMPARATIVE ANALYSIS OF SOME MEASURES OF PROCEDURAL COERCION IN THE FIELD OF CIVIL PROCEDURAL LAW //INNOVATION IN THE MODERN EDUCATION SYSTEM. – 2022. – Т. 3. – №. 25. – С. 173-184.

6. Ибратова Ф. Б. ПРАВОВЫЕ ПОСЛЕДСТВИЯ БАНКРОТСТВА ИНДИВИДУАЛЬНОГО ПРЕДПРИНИМАТЕЛЯ ИЛИ ФИЗИЧЕСКОГО ЛИЦА, УТРАТИВШЕГО СТАТУС ИНДИВИДУАЛЬНОГО ПРЕДПРИНИМАТЕЛЯ //Polish Journal of Science. – 2021. – №. 38-2. – С. 20-24.

7. Ибратова Ф. Б., Чориев М., Собиржонов О. ПРАВОВЫЕ ВОПРОСЫ УЧАСТИЯ В ЭКОНОМИЧЕСКОМ ПРОЦЕССЕ ПРОКУРОРА, ГОСУДАРСТВЕННЫХ ОРГАНОВ И ИНЫХ ЛИЦ //International journal of professional science. – 2022. – №. 5. – С. 14-22.

8. Ибратова Ф. и др. ПРАВОВЫЕ ВОПРОСЫ ЭЛЕКТРОННОГО ДОКАЗАТЕЛЬСТВА В ЭКОНОМИЧЕСКОМ ПРОЦЕССЕ //International journal of professional science. – 2022. – №. 4. – С. 18-24.

9. Ибратова Ф. и др. ПРАВОВЫЕ ВОПРОСЫ ЭЛЕКТРОННОГО ДОКАЗАТЕЛЬСТВА В ЭКОНОМИЧЕСКОМ ПРОЦЕССЕ //International journal of professional science. – 2022. – №. 4. – С. 18-24.

10. Babakulovna I. F. LEGAL ISSUES OF INDIVIDUAL DEBT RESTRUCTURING UNDER THE LEGISLATION OF THE REPUBLIC OF UZBEKISTAN //THE THEORY OF RECENT SCIENTIFIC RESEARCH IN THE FIELD OF PEDAGOGY. – 2023. – Т. 1. – №. 7. – С. 43-54.

11. Feruza I. et al. The concept and significance of corporate disputes: national and foreign experience //International journal of professional science. – 2022. – №. 5. – С. 5-13.

12. Boboqulovna I. F. et al. MEDIATSIYA–SUD JARAYONIDA DAVLAT BOJINI QAYTARIB OLISH VOSITASIMI YOKI NIZOLARNI MUQOBIL HAL ETISH USULI? //SCIENTIFIC ASPECTS AND TRENDS IN THE FIELD OF SCIENTIFIC RESEARCH. – 2022. – Т. 1. – №. 4. – С. 86-92.

13. Boboqulovna I. F. et al. KORPORATIV HUQUQIY MUNOSABAT VA U BILAN BOG ‘LIQ NIZOLARNI HAL ETISHDA MEDIATSIYA INSTITUTINING AHAMIYATI //INTERDISCIPLINE INNOVATION AND SCIENTIFIC RESEARCH CONFERENCE. – 2023. – T. 1. – №. 9. – C. 96-104.

14. Boboqulovna I. F., Shokir o'g'li M. D. NIZONI HAL QILISHNING MUQOBIL USULI SIFATIDA MEDIATSIYA VA HAKAMLIK SUDINING ROLI VA AHAMIYATI //INNOVATION IN THE MODERN EDUCATION SYSTEM. – 2022. – T. 3. – №. 25. – C. 196-207.

15. Boboqulovna I. F., Orif o'g'li R. B. MEDIATSIYA–OILAVIY NIZOLARNI HAL ETISHNING MUQOBIL USULI SIFATIDA //SCIENTIFIC ASPECTS AND TRENDS IN THE FIELD OF SCIENTIFIC RESEARCH. – 2022. – T. 1. – №. 4. – C. 80-85.

16. <https://mediator.uz/jangiliklar/279-professional-mediatorlar-reestri.html>

17. Boboqulovna I. F., Mamarjon o'g'li R. M. NIZOLARNI MUQOBIL HAL ETISHDA MEDIATSIYANING O'RNI VA MEDIATSIYA JARAYONINING MOHIYATI //INNOVATION IN THE MODERN EDUCATION SYSTEM. – 2022. – T. 3. – №. 25. – C. 185-195.

18. Feruza I., Madina A., Asal R. LEGAL ISSUES OF JUDICIAL PROTECTION IN THE ECONOMIC COURT IN UZBEKISTAN //International journal of professional science. – 2022. – №. 4. – C. 5-10.

19. Babakulovna I. F. et al. The Concept and Types of Corporate Disputes: Theory and Practice //American Journal of Social and Humanitarian Research. – 2022. – T. 3. – №. 11. – C. 327-332.

20. Boboqulovna I. F., Malika T. YURIDIK SHAXSNI TUGATISH BILAN BOG ‘LIQ MASALALARNING O ‘ZIGA XOS XUSUSIYATLARI //INTERDISCIPLINE INNOVATION AND SCIENTIFIC RESEARCH CONFERENCE. – 2023. – T. 1. – №. 9. – C. 105-109.

21. Ibratova F. B. et al. Effective and Reasonable Implementation and Application of the Principle of Ability to Be Heard Under Foreign and National Legislation of the Republic of Uzbekistan //Middle European Scientific Bulletin. – 2021. – T. 18. – C. 485-501.

22. Ibratova F. B. et al. Effective and Reasonable Implementation and Application of the Principle of Ability to Be Heard Under Foreign and National Legislation of the Republic of Uzbekistan //Middle European Scientific Bulletin. – 2021. – T. 18. – C. 485-501.